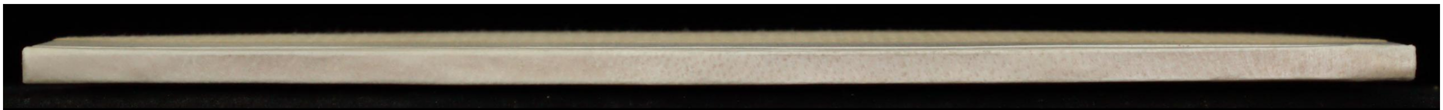
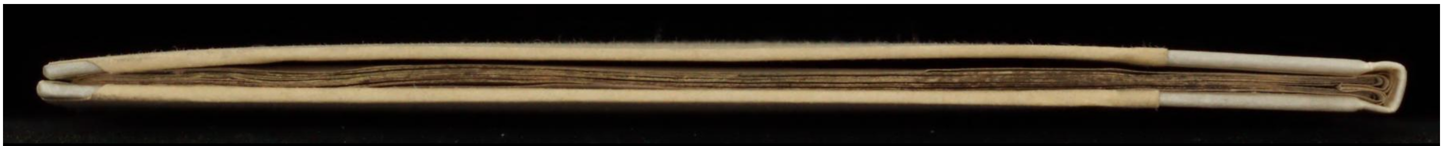
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

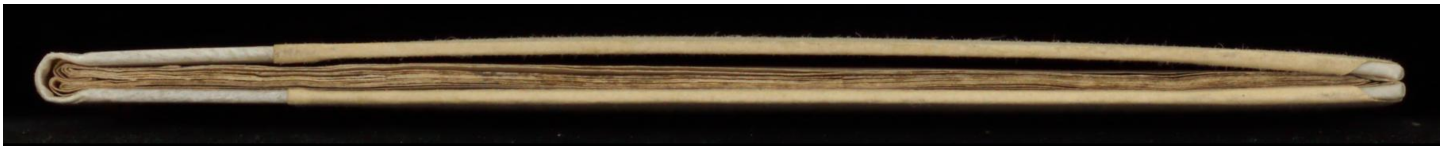

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

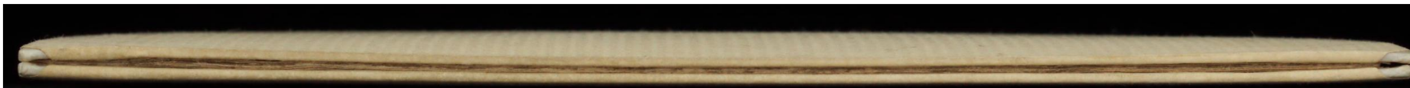
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Stella clericorum (38)
(Dev., Jac. de Breda, 1500)
Cop II 5653

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

KW
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

76

Stella clericorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Vaſi ſtella matutina in medio nebule id eſt
peccatorum Proprietates huius ſtelle matu
tine poſſunt referri ad quēlibet doctorē fidei
id eſt ad ſacerdotē Et continent̄ in his verſibus
Lucis ſplendorem fert ſecum. fert quoqꝫ rorem
Ingens dat letum vigilanſqꝫ decens: preit ipſum
Solem defectum lune comitans. hiemiſqꝫ
Tempore luceſcit. cedens eſtate quieſcit.

❡ Gloſa

Ucis ſplendorē fert ſecū. vt ibi. Uos eſtis lux mūdi Fert quoqꝫ rorē. ſcꝫ in ꝑdicatione. vt ibi. Tñbroſa aq̄ in nubibꝫ aeris. Ingens eſt. vt ibi. Ecce ſacerdos magnus Dat letū. i. facit letū audientē ꝑdicatōem qui eſt in tñbris ignorātie. Uigilanſqꝫ dr̄. vt ibi. Btūs ſeruꝰ quē cū venerit dn̄s. inuenerit vigilantē. Decēſqꝫ dr̄. ſcꝫ ꝑ bonā famā ⁊ honeſtā cōuerſatōem. Preit ipm̄ ſolē. i. xp̄m qui eſt verꝰ ſol iuſticie. ſicut miles dn̄z ſuū ꝑcedit inimicos occidendo ſuo gladio acuto. vt mortui mundo viuāt chriſto. Defectū lune comitās. i. ſcē eccl'e ꝑ cōpaſſionē. vn̄ Quis infirmat̄ ⁊ ego nō infirmor? Hiemiſqꝫ tp̄e luceſcit. i. in tp̄e tribulatōis apparet in calore fidei Cedens eſtate q̇eſcit: ſcꝫ in vrēte a feruore luxurie ⁊ a ceteris vicijs. Un̄ Qui potuit tranſgredi ⁊ nō eſt tranſgreſſus. Salomon Memēto creatoris tui. ⁊c̄. Apl's Diuiſioēs miniſtrationū ſunt in eccl'a dei. ſcꝫ actiui ꝯtēp̄latiui ⁊ p̄lati Unuſqſqꝫ in ſua vocatōe ⁊ in ſuo ordine vl' miſterio vl' officio intendat vt v̄tuoſe ⁊ fideliter in vinea opetur. vn̄ Criſoſto. Multi ſūt p̄lati ſine ſacerdotes noīe. ſed pauci ſunt dignitate vn̄ Apl's Meliꝰ eſt eē paucos et vtiles q̄ꝫ multos ⁊ inutiles. Lucas Meſſis q̇dē multa. operarij vo pauci ſcꝫ fideles ⁊ veri Hieroꝰ. Si caritas facit ꝑciū in rebꝫ honeſtis. nihil carius deo ⁊ hoībꝫ habētibꝫ rōeꝫ bono ⁊ vtili paſtore Joan. Paſtor bonꝰ aīam ſuā ponit pro ouibꝫ ſuis. Un̄ ter dictū eſt petro. Petre amas me? Gloſa Amas me plꝰ q̄ꝫ tuos ꝯguatos ⁊ amicos pluſq̄ꝫ res tuos tempales? pluſq̄ꝫ teip̄m? paſce oues meas. Un̄ dn̄s in euangelio. Qui amat aīam ſuam plus q̄ꝫ me nō eſt me dignꝰ Apl's. Erunt hoīes ſeip̄os amantes. Jlli dicūtur ſeip̄os amare qui ſuū honorē ⁊ commodū plus diligūt q̄ꝫ honorē dei Auguſtinꝰ in li. de doc. chriſtiana Jlli vere deū diligunt qui nihil aliud q̄ꝫ vt nomen dei glorificet̄ exercent Un̄ iam pauci volunt ſuſtinere ꝓpter chriſtuꝫ paup̄tatē cōtemptū dolorē. Sed cupiunt diuitias honores ⁊ ſuauitates huiꝰ mūdi Tales eñi nō ſuſcipiūt curas aīaꝝ vel p̄laturas ꝓ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

ter onus vel ꝓpter iugū dn̄i. ſed ꝓpter honor ē. Cura em̄ aiaꝝ nō debet
Ultiplex em̄ eſt queſtio quō ſacer (bonori ſed oneri
dos vel paſtor curam ſuā intrauerit vel quō in ea vixerit vel
q̄liter eam rexerit. vel patrimoniū crucifixi expenderit: vel ꝓpter quē
finē eam ſuſceperit. vel vt paſcat gregē ſibi cōmiſſum v̄bo ⁊ bono ex
emplo. vel vt paſcat a grege. Unde hoc nomē paſtor deriuat ab hoc
verbo paſco paſcis. ⁊ nō a paſcor paſceris. vñ illud Hieremie. Pa
ſtores paſcebant ſe ⁊ gregem meū nō paſcebant
N vltima em̄ rōne reddēda dixit ioſeph. id eſt xp̄s q̄ eſt ve
rus ioſeph fratrib' ſuis ſcʒ paſtorib' eccl'aꝝ. Amē dico vo
bis. nō videbitis faciem meā donec adduxeritis fratrē ve
ſtrū minimū. Gloſa. Qui minimū reqrit nō obliuiſcit maiorē. Uñ
illud ſanguinē eiꝰ .i. animā eiꝰ de manu tua requiram. Gregorius
Tot mortib' digni ſunt negligentes paſtores quot negligunt aīas
Uñ videat quiſq; paſtor vel ſacerdos quō curā ſuam intrat. vel q̄'
modo eam regat. vel q̄liter in ea viuat. vel ꝓpter quē finem eā ſuſ
ceperit. vel quō patrimoniū crucifixi vt dcm̄ eſt expendat: ne a dño ei
obijciat in reddendo rationē yronice. Amice ſcʒ tpalium reꝝ ⁊ ñ aīa
rum quō huc intraſti nō habens veſtē nuptialem? id eſt charitatem
quia nō ꝓpter charitatē. i. deū qui eſt vera charitas. curā tuā intra
ſti. vt gregē tibi cōmiſſum paſceres v̄bo ⁊ bono exemplo. ſed vt pa
ſcereris ab eo. i. vt negligēs ⁊ ociosus ⁊ viuēs luxurioſe. ⁊ eo obmu
teſcente dicat dñs Ligatis manib'. ne poſſit ſe defendere. ⁊ pedib'
ne poſſit fugere. ꝓijcite eū in tn̄bras exteriores. i. ɔtinuo ꝑpetue vrē
tes quia plus dilexit lucrū tpale q̄ʒ aīaꝝ p quib' filius dei mortē ſu
ſtinuit Et q2 hic vixit delicioſe ⁊ totus ſuſpirauit in peccatis? totꝰ
ſuſpiret eternaliter in penis. Et q̄ʒtum gloriatꝰ eſt in delicijs vite
huiꝰ tantū locū date ei in tormentis. ⁊ facite eum montē in inferno
⁊ ardeat vt oleū in flāma. Uñ Iſa. Apportari te faciem ſicut gallus
gallinaciū qui portat de foro pedib' ſurſum erectis ⁊ demiſſo capi
te ⁊ decoqtur in olla. ſic tu decoq̄ris in olla gehennali varijs crucia
tib'. vt pena correſpōdeat culpe q2 nō cantaſti nō generaſti. ⁊ cum a
lijs maior reputabaris. ſicut gallus gallinacius maior eſt alijs
Um beneficiū alicui porrigit valde gaudet. ſed nō querit
ꝑmo quis ſanctoꝝ ſit patronꝰ in eccleſia ſʒ q̄ʒtū valeat in
tempalib' Uñ iā pauci curant quō curā ſuſcipiunt ſuā vl'
intrant aut qualiter eam regant vel in ea viuāt ſcd̄m deū nec ſymo
niā abhorrēt. ſʒ heu iam in plurib' dñatur Gregoriꝰ Si quis ea in
tentione gradꝰ eccl'aſticos vel bñficia querit. vt inde habeat vite ne
ceſſaria hic ꝑuerſo ordine vult celeſtia mercari. Lōge em̄ meliꝰ eēt
mendicare vel arare vñ viueret. Uñ ioan. Qui nō intrat in ouile per
oſtiū. i. xp̄ʒ ſʒ aſcēdit aliūde. ille fur eſt ⁊ latro. fur ē furando ſibi v̄bu

tes ab alijs. latro eſt occidendo aīas. Fur nō venit niſi vt furet̄ ma-
ctet ⁊ ꝑdat. Furet̄ ꝟtutes mactet corpꝰ. ⁊ ꝑdat aīaꝫ in gehēnā igis
Quilibet paſtor ⁊ ſacerdos in ſe tenet̄ hr̄e tria ſcꝫ ſciam elo-
quētiaꝫ ⁊ bonā vitā. Sciam debet hr̄e diuinoꝝ libroꝝ ac eo-
rū intelligentiā in quibꝫ deū ꝯgnoſcat ſe ⁊ alios. vn̄ Bernar. Mul
ti multa ſciūt. ſeipos āt neſciūt. Qui ſeipſum nō cognoſcit nihil ſcit
Hec eſt em̄ ꝓbatiſſima ſciētia inter philoſophos ſeculares. dicūt ei
ꝯgnoſce teipꝫ Qm̄ auguſti. in li. de ſcā trinitate dei ꝑfert ſciētie cele
ſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ. ꝓpriā ꝯgnoſcere infirmitatē. Vn̄ ⁊ bernar.
Dn̄e da mihi ſcire te ꝯgnoſcere me. diligere te. Eloquētiaꝫ dꝫ hr̄e diſ
cretā. vt ea q̄ ſcit ⁊ intelligit alijs predicet. ne abſcōdat pecuniā dn̄i
ſui. i. ſit canis mutꝰ in domo. i. eccl̄a. Vn̄ Iſa. Clama ne ceſſes ⁊ an
nūcia ꝓp̄lo meo ſcelera eoꝝ. Tullius Melꝰ eſt loq̄ copioſe ⁊ prudē
ter q̄ꝫ aliq̄d ſine eloquētia acutiſſime excogitare. i. eloquētia eſt ſcien
tia rcē ꝓferendi ex cogitatōe cū ornatu ꝟboꝝ ⁊ pōdere ſniaꝝ. Idem
Efficatius ē audire q̄ꝫ audiri. iō ſacerdos tenet̄ hr̄e ſciam ⁊ eloq̄ntiā
Vn̄ Grego. In ſcia ſacerdotis nec eſt venia nec excuſatio. Daniel. a
libi. Ezechiel. Qui aūt docti fuerint fulgebūt q̄ſi ſplendor firmamē-
ti. i. ſolis. ⁊ q̄ ad iuſticiā erudiant multos q̄ſi ſtelle in perpetuas et-
nitates vn̄ Ap̄ls. Duplici honore honorādi ſunt ſacerdotes. ꝑmo ꝓ
pter officij dignitatē. ſcd̄o ꝓpter doctrinā. ꝑcipue illi q̄ fidel̄r laborāt
in euāgelio. qꝛ ordo fideliū prelatoꝝ eſt precipuꝰ. Vitā bonā tenetur
hr̄e ſacerdos. vt q̄ ore predicat ope cōpleat Actu. ꝑ. Cepit ieſus face-
re ⁊ docere. Hiero. Quid em̄ aliud ē bn̄ loq̄ aut predicare ⁊ ꝑuerſe
viuere q̄ꝫ ꝓprio ore ſeipm̄ ꝯdēnare? Orige. Qui aliū nō inſtruit ſeip
ſuꝫ docere nō pōt. Grego. Nō in ꝟboꝝ ſplēdore predicator glorietur
ſꝫ in ope ꝟtutū Hiero. Doctoris ē lapſis manū porrigēte adiutricē
et errantibꝫ oſ̄dere iter veritatis. Gregoriꝰ Bonꝰ doctor eſt q̄ hūi-
liter ſeruat diſciplinā. ⁊ per diſciplinā nō incurrit ſuperbiā. Criſoſto
mus. Vis bonus apparere circa vitā eſto auſterꝰ. circa alioꝝ pecca-
ta eſto benignꝰ. Audiant te hoīes ꝑua mandantē ⁊ grauia facientē
Grego. Cuius vita deſpicit̄ reſtat vt eiꝰ ſermo cōtemnetur
Quis em̄ paſtor ſiue ſacerdos ſit ſedulꝰ i cura ſibi cōmiſſa.
⁊ in ambone fidelis predicator vt preco dn̄i. vt pꝫ dn̄o plebē
perfectā. in cathedra vt pius diſcretꝰ iudex in ꝯfeſſione me
diator inter deū ⁊ peccatorē. Vn̄ Criſoſto. Nō erramus modicā pe
nitentiā iniūgentes. Nōne melius ē ꝓpter miſcordiā reddere rōem
q̄ꝫ ꝓpter crudelitatē? nā vbi p̄ſfamilias ē largꝰ. diſpēſator eiꝰ nō de
bet eē tenax. Sꝫ deus ē benignꝰ vt q̄d ſacerdos auſterus
It etiā ſacerdos vel paſtor pius in afflictoꝝ cōpaſſione ⁊ hoſ
pitalitate. ⁊ elemoſinaꝝ pro poſſe largitōe duplici. ſcilicet cor-
porali ⁊ ſpiritnali. Spiritualis cōtinetur in hoc verſu Corrigo par

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

co ꝑcoꝛ doceo fero cõſulo ſoloꝛ. Corrigo errantẽ. parco inimicis. ꝑ/
coꝛ ꝓ inimicis. doceo inſipiẽtes. fero ſuſtinẽtes. ꝯſulo puſillanimes.
ſoloꝛ tribulatos. Coꝛꝑalis continetur in hoc verſu. Colligo poto ci
bo redimo tego viſito condo.
Sunt etiã ſeptẽ ſpẽs elemoſine. Prima ẽ quã hõ ſibijpĩ dat. vñ Sa
lomon. Miſerere aĩe tue placẽs deo. Idẽ Qui ſibi neqꝫ cui bonus?
Secũda elemoſina poniẗ ſup̃ pedes dñi. quã dat oſtiatĩ mẽdicãtibꝫ
ꝛ ꝑegrinis ꝛ hoſpitibꝫ ĩn hoſpicio colligẽdo ꝓpt̃ deũ. Vñ Iſa. Frã/
ge eſurietĩ panẽ tuũ. Augu⁹. Elemoſina ẽ vnguentũ q̃ maria mag
dalena vnxit pedes dñi. i. pauperis. q̃ ſunt mẽbra ei⁹ vngebat. Ter
cio poniẗ in gremiũ dñi q̃ daẗ leproſis infirmis ꝛ captiuis. p̃cipue in
ter paginos. Vñ Eccl'aſtes. Abſcõdite elemoſinã in ſinu pauperuꝫ
Quarta poniẗ in man⁹ dñi quã hõ dat viduis ꝛ oꝛphanis ꝛ illis q̃s
pudet mẽdicare. ꝛ q̃ magnũ defectũ ſuſtinẽt ꝓpter honoꝛẽ tꝑalem. p̃
cipue aũt quã dat amicis ꝛ ꝯgnatis ꝛ indigentibꝫ. Vñ illud Et car
nẽ tuã ne deſpexeris. Cato. Ignotũ tibi tu noli p̄ponere notꝫ. Quĩ
ta eſt q̃ poniẗ ſupra coꝛ dñi. cũ hõ dimittit offenſas ſibi illatas ꝟbis
ĩiurijs ꝛ rebꝫ ablatis. Vñ Dimittite ꝛ dimitteẗ vobis Sexta poniẗ
in os dñi. qñ q̃s offert ad aram pro poſſe ſuo de rebꝫ iuſte acq̃ſitis
vbi offertur ſacro ſanctũ coꝛp⁹ dñi ꝓ ſalute viuoꝝ ꝛ moꝛtuoꝝ. Et
cum quis dat ſacerdotibꝫ elemoſinã cuiuſcũqꝫ ꝓfeſſionis vel ad ca/
licẽ vel ad oꝛnamẽtum ꝛ decoꝛẽ domus dñi. Vñ Apl's Operemur
bonũ ad oẽs dũ tempus habem⁹. maxime aũt ad domeſticos fidei ſꝫ
doctoꝛes ſcꝫ ſacerdotes q̃ ſunt illuminatoꝛes fidei. Septima eſt cũ
qua xp̃s tot⁹ veſtitur. que daẗ ꝓ moꝛtuis qui ſunt in purgatoꝛio.
Vñ in libꝛo machabeoꝝ. Sancta ergo ꝛ ſalubꝛis ẽ ꝛc̃. ſcã ꝓ compaſſio
ne. ſalubꝛis ꝓ elemoſinaꝝ largitõe. Vñ Matheus. Date elemoſi
nã ꝛ munda erunt vobis oĩa. Daniel. Redime elemoſinis pctã tua.
Bernar. Elemoſina data ĩ vita ẽ lucerna q̃ illuminat aĩam ne ca/
dat in tñbꝛas eternas. Idẽ O hõ ſi ieiunas in hoc nõ differs a diabo
lo qꝛ ip̃e nũqꝫ comedit. ſi vigilas ip̃e nũqꝫ doꝛmit. ſi ꝯtinens es ip̃e
nũqꝫ coit. ſi ſilentiũ tenes ip̃e nũqꝫ ꝟbis defluit. ĩ hoc maxime ſonũ
diabolũ ſuperas ſi elemoſinã opam p̄ſtas. Beda Fruſtra adoꝛatu/
rus man⁹ ſuas ad deũ expãdit q̃ man⁹ ſuas ad ſubueniendũ ꝓ poſſe
ſuo paupi nõ oñdit. Apl's. Pietas ad oĩa valet. Nam ſi q̃s lubꝛicaꝫ
carnis patiẗ vapulabit ſꝫ nõ peribit. Hiero. Nõ memini m̃ legiſſe
aliquẽ damnatũ eſſe in hoc ſeculo qui vitã duxit liberalẽ Gregoꝛi⁹
Nũqꝫ ẽ vacua manus a munere aut ꝓpter mun⁹. vbi eſt archa coꝛ
dis repleta bona volũtate. Auguſtin⁹. Qui dat ꝓpter p̄ſentem pudo
rem. vt iterpellãtis tedio careat. rem ꝛ meritũ ꝑdit Vñ ꝟſus
Da facie leta ſine leticia faciei. ſcꝫ tue.
Si dederis perdis rem meritumqꝫ rei.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Apl's. Hilarem datorē diligit deꝰ. Auguſtinus. Elemoſina ē res ſancta. augens pſentia ⁊ minuens peccata. ſepans a demonibꝫ. iungens angelis. ⁊ ē quaſi murꝰ inexpugnabilis circa aīam. Thobias. Magna fiducia ē elemoſina corā deo oībꝫ facientibus eam Idē Elemoſina ab omī peccato liberat. ⁊ nō ſinit aīam intreire in tenebras ecternas. Salomon. Sicut aqua extinguit ignē ſic elemoſina peccatum Elemoſina ei extinguit ignē peccati. ignē ire dei. ⁊ ignē toriꝰ gehēne

Am dictum ē de elemoſina duplici. ſcȝ ſpūali ⁊ corpali. ⁊ de ſpeciebꝫ eius cū auctoritatibꝫ pbatꝫ. Nunc dicendū ē de ſuffragijs quibꝫ ſacerdos aīabꝫ exiſtētibus in purgatorio tenetur ſuffragari. quoꝝ elemoſinis vſus ē ⁊ vtitur quibus animabꝫ purgādis in penis purgatorij annus p die ſtatuitur in penitentia in hac vita neglecta vel nō pacta. que aīe ſunt tercia pars eccleſie expectantes in purgatorio liberationē. Exemplū de filijs iſrael p deſertū trāſeūtibus. xl. annis. qđ xl. diebꝫ tranſiſſent ſi ꝯtra deū non peccaſſent. Triplex eīm dr eccleſia ſcȝ in hoc mūdo militās in celo triumphans in purgatorio expectans vt predictū eſt liberatōem. qbus qttuor modis pcipue poteſt ſubueniri. Verſus. Miſſa. pces. dona. ieiunia qttuor iſta. Abſoluunt aīas quas purgans detinet ignis Qui ignis ⁊ cetere pene purgatorij grauiores ⁊ acerbiores ſunt qȝ oēs pene martyrum ⁊ oīa genera tormentoꝝ que in hoc mūdo a tyrannis potuerūt excogitari ⁊ adinueniri. quaꝝ animaꝝ numerꝰ oīm hōīm viuentiū multitudinē excedit. Vñ Aguſtinꝰ. Neſcit quid petit q purgatorium petit. O deus qȝ dulce erit in hoc ſeculo ſatiſfacere. Dico ꝙ ē grauiꝰ in purgatorio eſſe qȝ diu oculus pōt claudi vel aperiri. qȝ illa pena quā habuit beatꝰ laurentiꝰ in craticula. Vñ vna lachryma de puro corde plata plus purgat qȝ decem anni in purgatorio. tñ int duo mala minꝰ malum ē eligendū. Vñ aīe clamant vt iob. Miſeremini mei miſeremini mei ſaltem vos amici mei qꝛ manꝰ dñi tetigit me Duplex eīm manꝰ in hoc loco intelligit. ſcȝ manus tangentis. i. in purgatorio aīas purgans expectans liberationē. ⁊ manꝰ damnantꝫ ſcȝ in inferno. Vñ machabe Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio p defunctis exorare. ſancta p cōpaſſionem charoꝝ. ſalubris per elemoſinaꝝ largitōem ⁊ orōnem fidelium ⁊ pcipue ſacerdotū quibꝫ aīe ꝯmittuntur. quia elemoſine ſunt cibus animaꝝ. oratio vero potus. Ieiunia fidelium magna refeccio ⁊ conuiuiū peregrinatio charorū penaꝝ alienatio ⁊ ereptio. Indulgentia vero eis data ꝓdeſt prout hic meruerūt duȝ viuerent Vñ legit in commendatōibꝫ animarum Deus cui ſoli ꝯpetit medicinā pſtare poſt mortem. i. īdulgentiā. qꝛ ibi anime ſunt de foro eccleſie expectantes liberationē ſcȝ in purgatorio quas manus dñi tetigit vt dcm̄ eſt. Pre omnibꝫ autē remedijs quibus animabus exñtibꝫ in purgatorio pt ſubueniri miſſa pcellit Ert

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

go. O q̃ztũ ⁊ viuificã donũ dei. q̃a nũq̃ȝ diuina celebrãtur myſteria.
quin ibi cócurrant duo v̾tuoſa opa ſcȝ vnius peccõris cõuerſio. l'ad
minus vni⁹ aı̃e de purgatorio liberatio. Vñ caueant heredes pa/
rentũ ⁊ caroꝝ mortuoꝝ cõmiſſarij teſtamẽtoꝝ ⁊ maxime ſacerdotes
et ceteri q̇bus aı̃e cõmittũtur. vel quoꝝ elemoſinis vſi ſunt vel vtũ/
tur. ne aliquo mõ eis hec remedia ſubtrahant vel differãt. qꝛ eoꝝ vi
aticũ ẽ q̇a ꝓ furto ⁊ ſummo ſacrilegio eis reputat᷑. Quia ṗmo mor/
taliter peccant in deũ q̇ eas ſanguine ſuo redemit Scđo in ſcõs ⁊ i
oẽs angelos. de q̃ꝝ collegio ſunt dũ liberant᷑. Tercio peccãt in õnes
aı̃as exñtes in purgatorio. qꝛ impediũt eaꝝ abſolutõem. Quarto
peccãt in oẽs chriſtianos viuos. ꝓ quibꝫ aı̃e liberate a penis orarent
⁊ intercederẽt ad deũ. Pro q̇bus negligẽtijs tales ſi nõ ſatiſfecerĩt
in pñti g̃uiter punient᷑. ⁊ in fu᷑o ſcl'o dãnabũtur.

Equit᷑ vtš dcım̃ ẽ. vt q̇uis paſtor ſit ſedul⁹. ⁊ fidel'r ſollicit⁹
ꝓ grege ſibi ꝯmiſſo ſcȝ ꝓ viuis ⁊ ꝓ defunctꝭ ⁊ nõ ꝑſonaꝝ ac
ceptor qꝛ chr̃s gñal'r vno codẽq̃ȝ p̃cio. i. ſangui͞e oẽs redemit
vt mereant᷑ a dño directe ꝯmẽdare dicente. Euge ſerue bone ⁊ fidel'
qꝛ ſup̱ pauca fuiſti fidelis ſup̃ multa te ꝯſtituam

Uo g̃ ordine cenſet᷑ ille q̇ ſp̱ abſens eſt a cura ſua nec p̃eſt vt pa
ſtor. nec regit vt mercenari⁹? In illo eſtimo ordı̃e in q̃ null⁹ or/
do ſȝ ſempitern⁹ horror inhĩtat. Ber. Miror clericos aliđ eẽ q̃ȝ qđ
apparẽt ĩ veſtitu ⁊ habitu. aut q̃ztulũ ſtꝭ clerici. geſtu ⁊ actu neutꝝ
exercẽt. nec regũt ſe vt clerici deberẽt. nec pug̃nt vt laici. ſȝ inordinã
ter plures ex eis viuũt ꝯ̃ canones ⁊ ſtatuta eccl'e ꝯfundẽtes ſeip̃os
⁊ toti⁹ cleri hoẽſtatẽ. Et qꝛ h̃ cũ oĩbꝫ ꝑuerſe viuẽtes moribꝫ ⁊ vita ꝑ/
ticipãt oĩ pena ĩ fu᷑o punient᷑. vñ Orige. Unũq̇đq̃ȝ qđ ẽ pctm̃ hȝ ſuũ
demoniũ. ⁊ vnũqđq̃ȝ demoniũ hȝ ſuũ ſupplıciũ Attẽdite g̃ o vos
ſacerdotes ad q̇đ vocati eſtꝭ electi ⁊ ꝯſtituti vt dcm̃ ẽ ⁊ ſruite deo in
ſcitate ⁊ iuſticia. Vñ apl's. Nõ eĩ vocauit vos dñs in ĩmũdiciã ſȝ in
ſcificatõeȝ Idẽ. Hec ẽ eĩ volũtas dei ſcificatio vrã. vt ſciat vnuſq̇ſq̃ȝ
vas ſuũ. i. corp⁹ ĩ ſcificatõe poſſidere. qꝛ ãbulãs in via ĩmaculata. i.
in caſtitate mẽtis ⁊ corꝑis. hic mihi miſtrabit in tãti corꝑis miſterio
⁊ ego dñs exaudiã eũ vñ Aug⁹. Quid ꝓdeſt ſi caſtitas ſeruat᷑ ĩ cor/
pore ⁊ mẽtis ĩtegritas int⁹ polluit᷑ in mẽte Ceſari⁹ Uirgitas ĩ cor
pore nihil ꝓdeſt ſi caritas a cord' diſcedat ⁊ hũilitas. nec iã carnis ĩte
gritas ſuat᷑ ſi aĩm⁹ tumore ſupbie corripit᷑. Ber. Supbia caſtitas ñ
ẽſt v̾a caſtitas ſȝ ornatũ diaboli ꝓſtibulũ. Aug⁹. Aĩaduertite vos
ſacerdotes in q̃ztã puritate ⁊ tremore debetꝭ accedere ad iſtđ ſacrifi
ciũ. ad qđ xp̃s acceſſur⁹ ſanguinẽ ſudauit p̃ ãguſtia. vbi ip̃e ſacerdos
mirabil'r ⁊ ineffabil'r obtulit. Vñ dicatꝭ cũ ꝓpheta In toto cord' m̃o
exq̇ſiui te. Cor mũdũ crea in me de⁹. i. reſtaura. ⁊ ſpm̃ rectũ inno
ua in viſceribꝫ meis. vt te ꝑfecte diligere ⁊ digne laudare merear.

Uid ꝗ̃ dicendũ ẽ de ſacerdotibꝫ maīfeſte cohabitãtibꝫ cũ mu
lieribꝫ. vl' adulterī vl' fornicãtibꝫ vl' ꝓprias oues violantibꝫ
vel ebrioſis vl' laſciuis. ⁊ ſecularibꝫ pluribꝫ negocijs ⁊ vai
tatibꝫ iplicatis? Cõmittimꝰ em̄ ꝯſcientijs epiſcopoꝝ ⁊ eoꝝ p̄latis.
Hieronimꝰ. Alieni erroris nõ ẽ noſtꝝ reddere rationẽ. ſꝫ p̄latoꝝ
Ber. Integritatī tue ſis diligens explorator. nõ aliene Quid ꝗ̃ de il
lis iudicandũ eſt q̇ ſpõſaꝫ xp̄i violãt? Hieronymꝰ. Sicut ſceleſtiꝰ
eſt ſacroſcãm eccl'am temerarie deſtruere q̃ꝫ domũ plebeiã. ita ſcele
ſtiꝰ ẽ ſpõſaꝫ xp̄i violare q̃ꝫ ſpõſam ꝓximi. Gloſa ſup̱ leuiticũ. Cũ di
abolꝰ ſup̱ oī pctõ gaudeat marīe cõ gaudꝫ fornicatõi. ⁊ marīe ī ſacer
dotibꝫ ⁊ r̄ligioſis q̇ ſunt miſtri altaris Hieronymꝰ. Acerbiora ge
hẽne tormenta ſunt quibꝫ fornicatores ⁊ adulteri debenť. Idẽ Quid
tibi cũ mulieribꝫ tu ſacerdos q̇ ad altare dei famularis. ⁊ in cuiꝰ lo/
co ſtas? Dic ſacerdos q̇ eiſdẽ labijs oſcularis filium ꝟginis. quibus
oſculatus es filiam veneris. O iuda oſculo tradis filiũ hoīs. Ber
nerdus. O ſacerdos corpus tuũ efficiter quotidie ſepulchrũ chriſti
quõ ex ore tuo egrediť falſitas ꝑ qð ingreditur tanta veritas ſcilicꝫ
ip̄e chriſtus? quõ oculi tui aſpiciũt vanitatẽ qui inſpiciũt tantã ve/
ritatem? quare manꝰ tue extẽdunť ad illicita q̃ tractantī tenenentcꝫ
oīa? q̃re te ingurgitas ebrietate qui plenꝰ eſſe deberes dei bonita
te Auguſtinꝰ. Si ſacerdos ſit vas incõtinentie ⁊ libidinis iuxta filiũ
ꝟginis ī altari ſtatuet idoluꝫ veneris. ⁊ cũ ore polluto profert ꝟba
canonis. os em̄ eius amaritudine ⁊ dolo plenũ eſt. q̃zuis em̄ oret cũ
labijs. tñ in faciem expuit ſaluatoris ⁊ cũ p̄ſumit ſumere corpus do
minicũ in os eius pollutũ. leuius eſſet ei ꝙ proijceret ip̄m in lutuꝫ
Bernardus. Uere ſacerdotes q̇ in carne ambulãt deo placere ñ poſ
ſunt qui placere meretrici cupiũt ⁊ p̄ſumunt. Idem Turpiſſimũ
eſt manꝰ deo dedicatas ⁊ ſacro criſmate cõſecratas pudẽdis mulie/
rũ ingerere: ⁊ poſt hoc ſacroſcm̄ corpus dñicũ tãgere. Canon Nul
lus p̄ſumat audire miſſaꝫ a p̄ſbitero. quẽ ꝑ certo nouerit hr̄e cõcu
binã. Auguſtinꝰ in decre. xl c. de vita p̄ſbiteroꝝ dt. ꝙ plus placet
deo rugitus leonũ ſiue mugitꝰ boum. ⁊ grinnitꝰ porcoꝝ ſiue ſuum
q̃ꝫ cãtus p̄ſbiteroꝝ cantãtiũ luxuriantiũ. Grego. in decre. xl. ca. Si
q̇s p̄ſbiter diaconꝰ vl' ſubdyaconꝰ iacuerit in īfamia fornicatõis in
hibeo ei ītroitũ eccl'e. donec ſatiſfaciat de mala fama ſua deo ⁊ ꝓpl'o
⁊ ſi nõ ſatiſfaciat: inhibeo vobis ne aliq̇s vrm̄ audeat audire officiũ
eiꝰ. qr oẽs bñdictõẽs eiꝰ ꝯuertũtur in maledcõẽs. Teſtãte Mala/
chia ꝓpheta. Maledicã inq̇t bñdcõibꝫ vrīs. qr manꝰ vrē plene ſunt
ſanguine. Ber. O q̃ꝫ temerariũ ⁊ q̃ꝫ nephariũ ẽ pollutis maībꝫ tra
ctare filiũ ꝟginis ⁊ ore ſordido ſumere Que mẽs nõ rapiť ad exceſ/
ſuꝫ: q̇s auditꝰ nõ treť. vbi mũdi p̄ciũ ꝓijcitur in ſterq̇liniũ. i. ī os
immũdi ſacerdotis? Mirꝝ ẽ ꝙ tal' tũc nõ vereť angelo dei ſtare iux

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

ta ſe q̇ ſecet eū per mediū. Et tales bñ poſſunt vocari preſbiteri Su
ſanne. Auguſtinꝰ. O tu indigne ſacerdos noli plꝰ me affligere peccā
do. Plꝰ eñ me vulnꝰ peti tui ledit. q̄z vulnꝰ lateris mei. Idē Magis
delinquunt q̇ iā regnante in celis ꝯtemnūt peccādo ſcȝ indigne cor
pus chriſti tractādo ꝛ ſumētes. q̄z q̇ crucifixerūt eū ambulātez ī ter
ris nō q̄ſi crucifigētes ſȝ q̄ſi tāti ſacramenti indigni cōfectores ꝛ pre
ſumptuoſi preceptores. qꝛ illi ſemel deū crucifixerūt in terris iſti q̄z
tum in eis ē indigne tractātes ꝛ ſumētes q̊tidie crucifigūt. Ambro
ſius Qui indigne xp̄m ſumit. idē ē ac ſi ipſuȝ īterficiat. Au. Meliꝰ
eſt ſpūalia penitꝰ omittere q̄z indigne tractare vl' tāgere Idē Inter
oīa miſcdie dei opa q̄ ab initio impēſa ſunt ſaluti hoim. nihil mira
bilius nihil excellētiꝰ q̄z ꝙ ꝑ mūdo crucifixꝰ ē dñs. Leo papa Ma
gis admirāda ē dei hūilitas q̄z ſua maieſtas. Augꝰ. Minima gutta
ſanguinis xp̄i ſuffeciſſet ad redēptōem gñis humani. Sȝ ideo ma
ior copia ſanguinis eiꝰ data ē vt copioſior clareſceret xp̄i affectus
non diligentis. Vñ bernardus. Patet eñ amor chriſti nos diligen
tis in vnlnere lateris

Attende ergo o hō quātum ꝑ te datū ſit. ꝛ maxime tu ſacer
dos qui corpus ꝛ ſanguinē tractas dñi. Timendū vero eſt ꝙ
dñs tales ſacerdotes indignos vt dictū eſt nō exaudiat ſed magis
eū ad iracundiā ꝓuocant. Vñ illud prouocauerūt eum filii eius ꝛ nō
filie. ſed belial in ſordibꝫ. i. in peccatis. ideo dñm nō placent. ſȝ ma
gis offendunt eū. Nam etiā loca ſacra q̄ tangunt ꝛ calcant. q̄z diu ſūt
in peccatis obſtinati cōtaminant. Bernardus. Sacerdos ſine offen
ſa viuat. qui pro offenſis iudicem deū interpellat. ne offenſum poti
us ad iracundiaȝ prouocet q̄z compeſcat. Auguſtinus. Maius pre
iudiciū deus in mundo nō patitur ab hoibꝫ viuentibꝫ q̄z a ſacerdo
tibꝫ carentibꝫ ſcientia ꝛ bona vita. Idem Placet plus deo vlulatꝰ
canū vel lupoꝝ q̄z cantus inimicoꝝ id eſt clericorum malorum. Gre
gorius. Nihil eſt ꝙ tm̄ offendit eccleſiam dei q̄z ꝙ indigni aſſuman
tur ad regimen animaꝝ. Unde prelati quidā nunc tēporis parū cu
rant quos iā ad ordines recipiant vel admittant. vel quibꝫ in ſacer
dotes ꝓmouendos manꝰ imponant. vñ laici iam clerū vilipendūt
ꝛ claues eccleſie minime curāt totamq̄ȝ dignitatē ſacerdotū qꝛ neg
ligentes ꝛ ceci ſunt duces coꝝ. ꝛ ductores cecoruȝ. Apl's. Cauēdum
eſt ne cū aliis predicauerim. ꝛ ip̄e reprobus efficiar. Predicāt quidā
nō mechandū ꝛ ip̄i mechantur. nō furandū ꝛ ip̄i furant ꝛ cetera. vi
cia tam verbis q̄z factis inordinate viuētes ꝑficiūt Hec oīa predicta
prelatis cōmittimus ꝛ eccleſiaſtice correctōi corrigenda

Vos ergo p̄lati ꝛ preſbiteri in vobis pēdent aīe vr̄oꝝ ſubditoꝝ
vobis cōmiſſoruȝ. Preſbiter dr̄ q̄ſi prebens iter gregi ſibi cō
miſſo v̄bo ꝛ vite bono exēplo etiā ꝑ poſſe t̄pale ſubſidiū ꝛ nō tantū

q̄rat lucꝝ reꝝ tꝑalium. ſꝫ aīaꝝ ꝓ quibꝫ filius dei mortem ſuſtinuit.
Unde dicit dn̄s. Quam ꝑditā de manu paſtoris requirā.

Egiẗ in tercio libro regū. cū regina zaba in aula ſalomōis
eſſet intuita ordines miniſtrantiū ad menſaꝫ regalē ⁊ oēꝫ
ornatū curie ⁊ familie ꝑ oībꝫ laudauit ordinē pincernaꝝ e
rant em̄ vniꝰ habitus. Aula ſalomonis fr̃ eccl'am regina māſaꝫ ſcꝫ
ſummi regis. i. altare in quo ꝯficiẗ tractaẗ ⁊ ſumiẗ. ⁊ fidel'r miniſtra
tur ſacro ſcm̄ corpus xp̄i. cui menſe diuerſi ſacerdotes deſeruiūt ⁊ ā
geli infiniti q̄ dicūtur ꝟtutes celoꝝ. Huiꝰ mēſe ſcꝫ altaris ſacerdo-
tes ſunt pincerne. iō dn̄t eē vniꝰ habitꝰ. i. vniꝰ ſcē ꝯuerſatōis in au
la ſummi regis. vt poſſint dicere cū pſalmiſta. In domo dn̄i ābula-
bimꝰ cū ꝯſenſu. i. in dei volūtate Qui pincerne ſcꝫ ſacerdotes ꝑ ōni-
bus ſunt electi ⁊ ꝯſtituti ad diuina libamina infundenda ⁊ ad hono
rē ſummi regis ⁊ familie. i. fidelibꝫ ꝓpināda. Vn̄ eis dr̄ ꝑ ꝓphetam
Mundamini q̄ fertis vaſa dn̄i. i. ꝑpate illi corda vr̄ā in om̄i ꝟtute ⁊
mūdicia interiꝰ ⁊ exteriꝰ. interius ꝑ charitatē. exteriꝰ ꝑ bonā famā
⁊ honeſtā ꝯuerſatōem. vt digni ſitis bibere de manu dn̄i vinuꝫ vini
meri plenius mixto. Pſal. Calix meꝰ inebriās q̄ꝫ ꝓclarꝰ eſt. Cāti. Bi
bite vinū qđ miſcui vobis. ſ. in mea paſſione ſanguine ⁊ aq̄ de meo
latere ꝓfluente. ⁊ inebriamini vino mee dilectōis. nō tantū dico me-
ro ſꝫ meraciſſimo. ſ. illius vue de q̄ legiẗ vt biberēt ſanguinē vue me
raciſſimū. i. ſanguinē filij ꝟginis intemerate. Vue dico illiꝰ vitis q̄
dixit. Ego ſum vitis ꝟa ⁊ pr̄ meꝰ agricola ē Nobilis ē vinea in qua
pater celeſtis agricola eſt. nobil' vitis filiꝰ dei ē. nobilis palmites ſcꝫ
apl'i nobile vinū eius cuiꝰ ſacerdotes ſunt pincerne ſcꝫ illius ſanctiſ
ſimi vini. i. ſanguinis xp̄i. qui ꝓfluxit de torculari. qđ dn̄s ſolꝰ in a-
ra crucis dū patereẗ mortē calcauit q̄ oībꝫ ſcꝫ ſanguinē vue ꝑdcē in
eum credentibꝫ ꝓpinaret meraciſſimū quem aſſumpſit hō factꝰ de
mundiſſima carne glorioſe ꝟginis marie

Va vos ſacerdotes pincerne veri ſalomonis. i. ieſu chriſti
⁊ camerarij ⁊ diſpēſatores myſterioꝝ dei diligēter attendi
te in q̄ ḡdu ⁊ dignitate ſitis ꝯſtituti ſcꝫ ſuꝑ oīa bona dn̄i.
vn̄ Auguſti. Quid deꝰ plus facere potuit ſacerdotibꝫ q̄ꝫ ſeip̄m creare
tractare ſumere ⁊ miniſtrare? Ergo redite ad cor ⁊ inſpicite illud in
ſigne ꝓuilegiū veſtre dignitatis Quinqꝫ em̄ ſunt dignitates ſacerdo
tū ꝑ ceteris. Primo dr̄ ſacerdos q̄ſi ſacris dotatꝰ ſcꝫ ſacris ordinibꝫ
qr ip̄e eſt in ſummo gradu q̄ eſt ſacerdotiū Scđo q̄ſi ſacris deditꝰ. i.
ſacramentis ad ſacrificāda ſacramenta Nā ip̄e ſacrificat ſacro ſcm̄
corpus dn̄icū ꝟbis ſignis ꝓdigūs ⁊ cetera ſacramēta. Tercio dr̄ q̄-
ſi dans ſacra Dat em̄ baptiſmū cōfeſſionē. pn̄iam indulgentiaꝫ. eu
chariſtiā. bn̄dictōem ⁊ extremā vnctōem. Quarto dr̄ ſacerdos quaſi
ſacra docens. docet em̄ ꝟbi ſci euāgelij ⁊ articulos recte fidei. Quin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

to dƷ ſacer dux q̄ſi ducatū p̄bens ⁊ iter ex̄plo dei ad regna celoꝝ v̄bo ſanc doctrine ⁊ vite bono exemplo Vñ verſus

Sacris dotatus. ⁊ ſacris deditus atq̄ȝ
Sacra docens. ſacra dans. ⁊ dux ſacer eſto ſacerdos

Bernar. Elegi mihi in ſacerdotē dignū mãſionis habitaculū in vaſe vitreo. qȝ licet vitrū de vili materia ſit. tñ ꝓbat clari⁹ ſup aurū ⁊ argentū ſic q̄libet ſacerdos quãuis ſit pctõꝛ tñ p̄fert oibꝫ alijs rebus regibus ⁊ p̄ncipibꝫ. ⁊ ē dignioꝛ oi creatura Vos eſtis gen⁹ electum gens ſcã regale ſacerdotiū ex̄p̄s acq̄ſitõis nõ ſolū tp̄alis electõis. ſed eterne p̄deſtinationis Elegit vos ãt dñs añ mūdi ꝯſtitutõem q̄ nõdū etatis eſtis p̄deſtinati Et eſt notãdū ꝙ p̄deſtinatio nihil aliud eſt q̄ȝ grẽ vel gl'e preparatio. ſ. grẽ in p̄nti ⁊ gl'e in futuro. Vñ auguſtin⁹ ſup illo v̄bo. Elegi ⁊ p̄elegi O presbiter ſiue ſacerdos. ſi ds ſic te elegit. redde rõem villicatõis tue. q̄d vel qð in hoc ſeculo elegeris dum deus vltionē a te req̄ret. ſcriptū ē. Cui pl⁹ donauit pl⁹ req̄ret ab eo

Veneranda ſacerdotū dignitas ſi digne ⁊ ſacerdotal'r vixeritis intra q̄ꝝ man⁹ velut in vtero v̄ginis fili⁹ dei incarnat. O celeſte miſteriū qð per vos p̄r ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſcūs tam mirabiliter operatur ꝙ vno eodēq̄ȝ momēto idē ds qui p̄ſidet in celo. in manibꝫ veſtris eſt ſacrificiū. Gregori⁹. Hoc tam inſigni p̄uilegio ſtupet celū. miratur terra. veret hõ horreſcit infern⁹. cõtremiſcit diabol⁹. veneratur angelica celſitudo. Quid ergo retribuã dño ꝓ omnibꝫ q̄ retribuit mihi. v̄bi grã. Iſte q̄ creauit me. dedit mihi creare ſe q̄ creauit me ſine me creatur mediante me. Quid ergo retribuam dño ꝓ tã ſingulari dono ſacerdotij mihi impenſo. qð eſt datū optimū ⁊ donū ꝑfectum quaſi dicat neſcio niſi duo minuta ſcȝ corp⁹ et aiaȝ. corp⁹ in ſuitutē ⁊ aiaȝ in laudē. Vñ pſal. Lauda aia mea dñȝ

Onſiderate ergo mirabilē vr̄ē excellentie dignitatē. ꝙ vos de⁹ nõ ſolū pre cetero gn̄e ordinauit. ſed etiã pre cũctis creaturis q̄s ad laudē ⁊ gl'am nois ſui creauit. vñ dñs Ego ꝯſtitui te ſup gentes ⁊ regna. vt euellas peccati maculã ⁊ edifices corda hoim penitentiã agere volentiū. ⁊ diſp̄das errores ⁊ plantas v̄tutes in aiabꝫ viuificãdis. Vñ dñs. Ego vos elegi de mūdo ⁊ poſui vos ad grãm vt eatis volando. ⁊ fructū afferatis fideliter op̄ando. ⁊ fructus veſter maneat in eternū cõgregando. Bernardus. Null⁹ fructus charioꝛ deo eſt q̄ȝ fructus aiaꝝ ꝓ quibꝫ mortē ſuſtinuit fili⁹ dei Qui em̄ deo in omnibꝫ hoibꝫ lucrãtur aias p̄ baptiſmū regenerãt p̄ cõfeſſionē. ⁊ p̄ pn̄iam reuocãt. ⁊ eos ſacramēto eucharíſtie cibãt. q̄ſi dicat nullus niſi ſacerdotes. Malachias Labia ſacerdotū cuſtodiunt ſcientiã ſcȝ dei qȝ angelus dñi exercituū eſt. Angelus in cõuerſatõe. angelus in diuinaꝝ grãꝝ actõe. angelus in arbore charitatiſ. angelus in ſubiectionis humilitate. Salua reuerentia angeloꝝ q̄ꝝ

infinitus eſt numerũs. dico ꝙ maiores eſtis q̃ꝫ angeli. ⁊ p̃cellitis di
gnitatẽ coꝝ largo mõ loquẽdo. Cui nãqꝫ angeloꝝ tradidit de⁹ qꝺ
datũ ẽ ſacerdoti ſcꝫ Quõcũqꝫ ligaueris ſup terrã. erit ligatũ ⁊ in celis

Nota due claues ſunt ſcꝫ ſcientie ⁊ poteſtatis date a dño be-
ato Petro ⁊ ceteris hoibꝫ. nõ oibus ſed ſolis ſacerdotibꝫ ⁊
ſucceſſoribꝫ ſuis. licet em̃ ſolus de⁹ peccata remittat. tñ nũ
q̃ꝫ vel raro ſine ſuis miniſtris. i. ſacerdotibꝫ. Qꝺ p̃t ꝓbari p leproſ-
ſos q̃s cũ dñs mũdaſſet dixit. Jte oñdite vos ſacerdotibꝫ. ⁊ humili-
ter obedite ⁊ dũ irent mundati ſunt. Probari etiã p̃t per laſarũ quẽ
cũ dñs ſuſcitaſſet dixit diſcipulis ſuis. ſoluite eũ ⁊ ſinite abire. Et q̃
re ip̃e dñs non ſoluit eũ a vinculis cordaꝝ qui ſoluerat eũ a vinculis
mortis ⁊ quare nõ iuſſit mariã ⁊ marthã ſorores ei⁹ ſoluere vel iu
deos ꝯgnatos ei⁹ qui erant ei ꝓpinquiores debito naturali. q̃ꝫ diſ-
cipuli dñi. Per hoc euidenter patet ⁊ ꝓbaꝰ ꝙ ſolis ſacerdotibꝫ data
eſt ptãs a dño ligandi atqꝫ ſoluendi. Ecce q̃ꝫta dei benignitas ⁊ ſa-
cerdotũ dignitas. qꝛ ip̃e dñs qñqꝫ per malos bonũ opaꝰ. ⁊ hoc ideo
ne claues eccl'e a fidelibꝫ ꝑuipendãt qꝛ ſi aliq̃n ſacerdotes nõ habẽt
ex merito. tñ habent ex officio dignitatis ⁊ ſi quis ſacerdotũ indig-
nus ſit. quod abſit. hoc ſibi nõ tibi

Ecce quãta poteſtas vobis ſacerdotibꝫ data eſt. qꝛ lingue ve-
ſtre claues celi facte ſunt. Bernar. O q̃ꝫtã dignitatẽ cõtulit
vobis deus! Quanta eſt prerogatiua ordinis ſacerdotalis!
Pretulit vos regibꝫ terre. p̃tulit hunc ordinẽ omnibꝫ hoibꝫ. immo
vt alti⁹ loq̃r. pretulit vos angelus thronis dñatõibꝫ. Sicut em̃ nõ
angelos ſꝫ ſemẽ apprehendit abrahe ad faciendã redemptõeꝫ. ſic nõ
angelis ſꝫ hoibꝫ ſcꝫ ſolis ſacerdotibꝫ corpis ⁊ ſanguinis ſui cõmiſit
conſecrationẽ Nota ꝙ ſunt q̃nqꝫ verba ſacerdotis ſtantis ad al
tare dicentis verba canonis Hoc eſt em̃ corpus meũ. quibꝫ verbis
dñs dedit vim cõficiendi in cena prelatis. vel in lanceatione ſangui-
ne ⁊ aqua de ſuo latere ꝓfluente dicebaꝰ Hoc facite quotienſcũqꝫ
ſumitis in meã commemorationẽ. i. ob mei amoris memoriã quẽ
exhibui in cruce paſſus pro vobis. Tunc em̃ vt dicit Bernar. Celi ce
loꝝ aperiuntur. ⁊ ipſe xp̃s qui eſt in ſinu patris mox venire dignaꝰ
in manus ſacerdotis. cui virtutes celoꝝ deſeruiũt. ⁊ panis in alta-
ri in verũ corpus chriſti ⁊ vinũ in eius ſanguinẽ cõuertitur ⁊ tranſ
mutatur ⁊ ſub modica forma panis totus ⁊ verus deus ⁊ hĩo eſt
vñ Jſaias Uere tu es deus abſconditus. ſ. in hoc pane vt medicina
ſub nebula. Pſal. Mirabilia opa tua dñe ſcꝫ in hoc ſacramẽto cor-
poris ⁊ ſanguinis tui. ⁊ aĩa mea ꝯgnoſcet nimis. ſcꝫ credendo firmiꝰ

Cum ergo tante dignitatis ſit ſacerdos ꝙ creator ſit ſui cre
atoris ⁊ totius creature. ip ſum ꝑdere vel damnare incõueni-
ens eſt. Unde Jſido. Sicut prẽm interficere filiũ impoſſibi-

le eſt. ſic creatorē perdere creaturā incōueniens eſt. Sicut in eccl'a reliquie ſcōꝝ quoꝝ aīe in celis condunt᷑: ſic ip̄e deus requieſcit in corꝺ digni ſacerdotis. Aug⁹. Elegi ꝛ p̄elegi mihi cor digni ſacerdotis in habitaculū dignū mee manſionis tanq̄ʒ in vaſe vitreo Licet vitrū ſit de vili materia tn̄ ſplendidius eſt auro ꝛ argento. Sic ſacerdos p̄lucet dignior ꝛ maior corā deo ꝛ oībꝫ hominibꝫ regibꝫ ꝛ p̄ncipibus huius mundi in ſua dignitate. vn̄ honorādi ſunt ſacerdotes. quibꝫ deus tantā in mūdo pre oībꝫ hoībꝫ ꝯtulit gratiā ꝛ honorē. Vn̄ dn̄s Qui vos audit me audit. ꝛ qui vos ſp̄nit me ſpernit. Apl's Qui vos ꝯturbat ſcʒ indebite iudiciū portabit quicūq̄ʒ eſt ille. zacha. Qui vos tangit ſacerdotes offendit pupillā oculi mei Et dn̄s in pſalmo. Nolite tangere chriſtos meos quos ꝛ ꝓphetas vocat dn̄s. ꝛ in ꝓphetiſ m̄is nolite malignari

Legit᷑ de alexādro rege magno qꝫ cū venit hieruſalē ad expugnādā eā. occurrit ei ſacerdos iudeoꝝ in ornatu pontificali. q̄ſiuit rex q̇s eſſet. ꝛ dcm̄ eſt ei qꝫ eēt ſacerdos altiſſimi. ipſe vero deſcendens ab equo hūiliter inclinādo honorauit eū. ꝛ ſic iudei per eū obtinuerūt grām regis. Quantomagis ſacerdotes xp̄ianoꝝ huius tp̄is honorandi ſunt. qꝛ ip̄e deus honoratur in ip̄is cuius camerarij ſunt ꝛ miniſtri Salomō. Dabit᷑ illis ſcʒ ſacerdotibꝫ electū dei donum ꝛ ſors in templo dei altiſſimi ſcʒ ſors duplex gr̄e ꝛ glorie De ſorte grē pſal. In manibꝫ tuis ſortes mee. i. ordo ꝛ vita electōis De ſorte gl'e daniel. Stabis in ſorte tua in finē dieꝝ. Sapien̄. Ecce cōputati ſunt ſcʒ ſacerdotes inter filios dei ꝛ inter ſanctos ſors illorum eſt ſcʒ ſacerdotū. Merito ergo gaudete ꝛ bn̄dicite vos ſacerdotes dn̄i dn̄o laudate ꝛ ſuperexaltate eū in ſecula qui vos ad tantā gloriā elegit

Venit filius hoīs querere ꝛ nō ſeducere ſaluare ꝛ nō diſſipare ſicut mali p̄lati De quibꝫ ſapien̄ Duꝝ eſt iudiciū his qui male intrant. durius his qui poſtq̄ʒ intrauerant male viuūt duriſſimū his qui male preſunt. Tres em̄ ſunt q̄ſtiones quō intraſti quō vixiſti. ꝛ quō rexiſti. De p̄mo. Amice quō huc intraſti. nō habens veſtē nuptialē? Si forte canonice intraſti. nō per precū violentias. nō per p̄cium non ꝑ ꝯſanguinitatē. adhuc r̄ſtat qua intētōe aut per charitatē. aut ꝑ cupiditatē. Si ꝓpter deū faciat que dei ſunt ſicut qui venit ad foꝝ faciat ea ꝓpter que venit. At ille obmutuit. qꝛ nō precauit ſibi de hac q̄ſtione qꝛ oculus eius erat ſimplex. i. intentio. igitur totū corpus erit tenebroſum. vn̄ dn̄s. Mitte eū in tn̄bras exteriores. Scd̄a queſtio fit ꝓpter iſaiam. tu q̇s es? quaſi quereret q̇s hic? q̄liter vixiſti in eccleſia tua. Si neſcis rn̄dere. ſequitur. Apportari te faciā quaſi apportat᷑ gallus gallinacius. q̇ maior eſt alijs. Et maiores in eccl'a dei iam nihil faciūt ſed minores Tercia queſtio fit per ieremiā. Ubi eſt grex tuus q̇ datus eſt tibi pe

ſcus inclitũ.i. vald: gl'oſuz? Et ne credas deũ poſſe dubitare de aliquã
oue. dicit em̃. Adhuc tranſibunt oues ꝑ man⁹ numerantis. Si igit̃
non ſolũ ꝓ vobis ſed ꝓ ſingulis ſubditis opꝫ rõem reddere. q̃ꝫ duriſſi
mum putas iudiciũ erit omnibꝫ q̃ preſunt? Tria ſunt quibꝫ optime
diabolũ vincim⁹. ſcꝫ ardens cogitatio. carnis mortificatio ꝛ ſecura o
ratio De p̃mo pſal. In meditatõe mea ardeſcit ignis quo fugas dia
bolũ fulgura choruſcãtẽ. maxime ſi meditatões ſint de paſſione chꝛi
De ſecũdo apl's. Caſtigo corpus meũ ꝛ in ſeruitutẽ redigo. De tercio
aug⁹. Orõ humilis diuinũ ꝓmeretur auxiliũ Xp̃s dicit ꝑ ezechielẽ ad
p̃latum Speculatorẽ dedi te domui iſrl' id eſt laicis. Vñ valde necẽ
eſt vt ſint lucidi paſtores. qꝛ nemo poteſt in ſpeculo ſpeculari lutoſo.
Chriſtus eſt ſol paſtor dꝫ eſſe luna. luna aũt nõ hꝫ lumen niſi a ſole
ita ſacerdos nõ debet recipe decorẽ a mundo. ſed tñ a xp̃o. Itẽ ſacer
dos q̃ pro nũmis celebrat videt̃ dicere cũ iuda. Quid vultis mihi da/
re ꝛ ego vobis eũ tradã? ergo nefas eſt vendere dñꝫ ſuũ. Cogita ꝙ p̃
mũs ſeruus venditor ſeipſum ſuſpendit. Iudas eñ nũmos miſit in
templum. Peiores ſũnt ſacerdotes q̃ denarios ꝓ q̃bus cantant mit
tunt in lupanar ꝛ in ventrẽ ſuum. Iudas ſemel chꝛm̃ vendidit ꝛ de
hoc penituit. ꝛ tu forte multotiens vendidiſti ꝛ nõ penites. caue ne
deſpans teip̃m ſuſpendas. Bernar Venient añ tribunal iudicis: au/
dietur pupillorꝫ accuſatio ꝛ grauis allegatio quorꝫ vixerunt ſtipẽdijs
et nõ diluerunt eorꝫ peccata. Audi dñm dicentem. Vos comeditis
pctã populi. Et alibi. Paſce paſce. ſed nõ dicit vende vende. Itez O
bone ieſu videtur ꝯ te conſpirare vniuerſitas populi chriſtiani. Nã
illi in pſecutione tua ſunt p̃mi. qui in eccleſia videntur gerere p̃ncipa
tum Si quis de populo deuiat. ille ſolus perit. ſed ſacerdotis error
multos perire facit ſi etiam nõ obeſt quantũ prodeſt. Bernar. O ſa/
cerdos corpus tuũ efficitur quotidie ſepulchrũ chriſti. cur tũc per os
tuum egredit̃ falſitas ꝑ quod quotidie ingredit̃ veritas? Cur oculi
tui vident vanitatẽ q̃ quotidie aſpiciunt veritatẽ? Cur man⁹ tue ex
tenduntur ad illicita ꝛ inania. q̃ tenent tenentẽ om̃ia Cur te ingur
gitas ebrietate qui totũs plenus debes eſſe bonitate? Rogo ergo te
vt fugias omnẽ vanitatem. ne in futuro condemneris per veritatem
Tanto vtiqꝫ grauius cades ab alto. quãto excellentius polles dign̄
tatis officio. Idem Bernard⁹. O dñe paſtores tui mutati ſunt i ton
ſores. agni in lupos defenſores in diſſipatores. q̃ deberent eſſe ſobrij
quotidie ſunt ebrij. qui p̃lati pylati. qui caſti inceſti qui paſtores ſedu
ctores Nonne totiens repetitiꝫ eſt. petre amas me. paſce oues me
as. Quaſi dicat. niſi me perfecte diligas id eſt pluſ q̃ꝫ te tua ꝛ tuos. ñ
intromittas te de cura iſta. nec tu ſacerdos maxime paſtor ꝓ ouibꝫ
pro quibꝫ effuſus eſt ſanguis meũs. Bernardus. Nõ debet aliorꝫ du
catũ ſuſcipe qui nõ vult alios bene viuendo preire. Nullus ita vilipẽ

dit officium ſuũ ſicũt clerici Fabri ꝛ agricole mane ſurgũt. ſꝫ nõ ipſi.
dormiunt eñi vſqꝫ ad meridiem. Bernar. Ue ſacerdotibꝫ miſeris
ꝓditoribꝫ ſocijs q̃ chriſtũ iterũ quantũ in eis eſt crucifigunt ꝛ ſangui
nẽ teſtamenti pollutũ ducũt. Qui manibꝫ pollutis. oculis impudi/
cis ore venenato. corde impudico. dũ ad reuerẽdum ſacramentũ non
reuerẽter accedũt. angelos aſſiſtẽtes offendũt ꝛ de ſingulari medici/
na ſibi miſerabiliter acquirũt eternã damnatõem. Cauete vobis ꝑla/
tuli. voratores vt catuli mortẽ nõ attenditis qui fauorẽ vendit̃. Dã
tur nũmi. ꝓcurãtur puuli. ſcꝫ idioti. irregulares. excõicati. giezite. e
brioſi. luſores. nũqꝫ caſti. ſemꝑ inceſti. ve vobis ve. ꝛ ſemꝑ ve

Ominꝰ tranſiens de hoc mũdo ad patrẽ. eccliam quaꝫ ſuo
creatiſſimo ſanguine r̃demit fribꝫ ſuis ſcꝫ ſacerdotibꝫ regẽ
daꝫ ꝯmiſit dicẽs. Exiui a patre ꝛ veni in mundũ. iterũ relinq̃
mundũ ꝛ vado ad patrẽ. vos oues meas cuſtodite ꝑ quibꝫ ſanguis
meꝰ effuſus eſt Quãta ſit dignitas ſacerdotalis ſcꝫ officij ꝛ ordinis
audiamꝰ ꝛ videamus. Quãtũcũqꝫ eñi ſit aliquis bonꝰ. tñ non põt
cõficere corpꝰ xpi niſi ordinatꝰ fuerit vt officij ſacerdotal̾ exhibeat mi
ſterij. dei aũt eſt officiũ tribuere ꝛ bñdcões. Uñ Auguſtinꝰ. Sacer
dotes nõ ꝓpria ꝟtute benedicũt. ſed qꝛ chriſti figurã gerunt. ꝛ ꝓpter
eum qui in ipis eſt benedictõis tribuũt plenitudinẽ. O ſacrũ ꝛ cele/
ſte myſteriũ quod ꝑ vos pater ꝛ filius ꝛ ſpũſſcũs mirabiliter opat̃.
credimus ꝙ poſt deũ nõ eſt tanta grã ꝛ ptãs ſicut ẽ veſtra Uñ Ber
nar. Suꝑ poteſtate veſtra ꝛ tam inſigni ꝑuilegio vrõ ſtupet celum
mirat̃ terra. ꝯtremiſcit diabolꝰ. abhorret infernꝰ. veret̃ hõ. venerat̃
ꝑlimũ angelica celſitudo. ꝙ vno eodẽqꝫ momẽto ds q̃ ꝑſidet in celo
in manibꝫ vrĩs ꝛ in ſacrificio. Sed vñ hoc dulciſſime ꝛ pijſſime ieſu
vt ſacerdotes q̃ ſunt vt nos ꝟmiculi ꝛ puluis ꝛ cinis te pñtẽ hr̃e me
reant̃ ꝑ maibꝫ ꝑ ocul̾ q̃ totꝰ ꝛ integer ſedes ad dexterã pr̃is. q̃ vnꝰ
hore momẽto a ſol̾ ortu vſqꝫ ad occaſuꝫ ab aq̃lone vſqꝫ ad auſtrũ ꝑ
ſto es dñe! Certe nõ ex debito. nõ ex merito. ſꝫ ex volũtat̃ tue bñpla
cito prepaſti in dulcedine tua paupi ds. ſ. ſacerdoti Hec ẽ ꝟe celeſtis
indulgẽtia. hec ẽ cumulata gl̾a. hec ẽ vere ſupercellẽs gr̃a. ſacerdotẽ
deũ tenere in manibꝫ. null̾ angeloꝝ. null̾ archãgeloꝝ. null̾ ſpiritibꝫ
ſꝫ hoibꝫ. nõ oibꝫ ſꝫ tm̃ ordini vr̃o ꝯmiſſaꝫ eẽ credimꝰ celebratõeꝫ tã
ti myſterij. vt cõſecratꝰ ſacerdotẽ ꝓrſus idipm̃ ꝯficiat in altari quod
chriſtꝰ in cena paſchali cõfecit maibꝫ ſuis. In altari q̃ppe ſacerdotũ
ore ꝛ manibꝫ ꝯficit̃ xpi corpꝰ nõ creat̃ nõ naſcit̃. ſꝫ qd totũ in dextera
pr̃is ẽ. eſt totũ in manibus. totũ in ore ſumẽtis. vnꝰ in mult̃ ꝛ in di
uerſis. O ſacerdos tu es ſacer dux. ſacra docẽs ſacrũ dans. Sacer
dux in exhortatõe. ſacra docẽs in participatione carnis ꝛ ſanguinis
xpi ſacrũ dans ꝑ deo exẽplum viuẽdi ceteris. Ut amplius moueari̇̃
immo vt magis incaleſcas in amorẽ tui redemptoris voluit chriſtus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

vt iugiter colerek ꝑ tuū myſterium qđ ſemel offerebak in mūdi ꝑ cinꝫ
⁊ ꝑennis illa victima viueret in memoria ⁊ ſꝑ erit in gloria patris.
Vñ moyſes rogauit dñm quondā dicens. oñde mihi teipm dñe ve
rū. Sꝫ tibi nō ſolū oſtendik ſꝫ in manibꝫ ſe totū tradit. Delectari ḡ
debes o tu ſacerdos ⁊ gaudere in ſacramēto altaris. in cui9 ꝯfeſſio
ne fidelis miniſter inuenit in medio patris ⁊ filij ⁊ ſpūſancti aſtan
tibꝫ ex omni latere ſuꝑnis ordinibꝫ ſacramentum ꝑnotabile myſte
riū ſuperexcellētis gl'e. videt ⁊ ſentit ſacerdos filiū dei frēm ſuū ⁊ amā
tiſſimū cui9 veraciter carnē ⁊ ſanguinē tenet Vñ pſal. Narrabo in
qt nomē tuū fratribꝫ meis. Videt ⁊ ſentit ſpm ſcm a pr̄e ⁊ filio ꝓce
dentē domeſticū eſſe ſociū factorē ⁊ diſpenſatorē ſuū q2 ipe vere ꝯſo
lator eſt penitentiū ⁊ aduocat9 oīm in ſe ſperantiū Videt veꝝ deū
⁊ ſentit ſpiritualiter angelos ⁊ oēm celi celoꝝ ſenatū ſibi applauden
tē. vt cōciuis eoꝝ aſſcribi mereak. Ibiqꝫ celebratur familiare colloq
um inter deū ⁊ moyſen amicū ſuū. i. fidelē miniſtꝝ. Penſa igik iugi
ter. āplectere ſuauiter repone feliciter qđ audis qđ agis qđ legis qđ
tenes. Calix ſepulchrū xpi. patena lapidē ſuppoſitū. corꝑale ſudariū
Subſtractoria corporalia lintheamina quibꝫ inuolut9 fuit chriſtus
ſcant Hoſtia quā vides nō eſt panis ſꝫ caro ⁊ ſanguis ei9 q pepen
dit in cruce ꝓ mūdi vita. Jā oculis tuis vides panē angeloꝝ q neſ
cit putreſcere. nō vadit in ſeceſſuꝫ ſꝫ ducet te in exceſſuꝫ: illuc reducet
te vñ retraxit imaginē Hoc itaqꝫ ſacramentū ab eterno in celo repo
ſitū. ſꝫ diabolo penit9 celatū. ꝓphetis qbuſdā reuelatū ſollicitudini
⁊ ſcitati vr̄e eſt traditū ⁊ per oīa donatū. Quis vidit talia. videant
oculi ne mirenk. q2 oīa ſicut voluit fecit O ſacerdotes q̄ꝫtum eſt ꝙ in
eleuatōe manuū veſtraꝝ capita regū inclinank: ꝙ reges ⁊ regine vo
bis munera offerūt Ois eccl'ia vos patres ꝯfitek ⁊ expectat interceſ
ſores In q̄ꝝ ꝑuilegiatōe amoris ꝑmiū datū ⁊ dcm̄ eſt petro Paſce
oues meas. in ſingularitate ꝑtātis datū eſt ⁊ dcm̄ eſt apl'is. Qđcūqꝫ
ligaueris ſuꝑ terrā ⁊c̄. Penſate q̄ꝫtū eſt hoc maximū ſcꝫ ſi ad liga
tōem angeloꝝ aſcēſus hoīm expectarek. q̄ꝫtū ergo ē ſi ad arbitrium
hoīm aſcēſus inclinak angeloꝝ. Audite vr̄i officij dignitatē. cautelā
et ꝯſtantiā. cū dixit elegi vos ⁊c̄. officiū. vt cū dixit eatis. vt cū dixit
fructū afferatis Cōſtantiā. vt cū dixit fruct9 veſter maneat Vobis
etiā dcm̄ ē Ite in vniuerſuꝫ orbē. ⁊c̄. Electi ḡ eſtiſ vt eatis. ergo ꝑicu
loſuꝫ ē vob ſtare. ꝑiculoſius ſedere periculociſſimū eſt iacere.

Ecordor me legiſſe qđ accidit in hollandia cū ſacerdos qdaꝫ
veniret ad ſinodū trāſiens ꝑ mediū nemoꝝ obuiū habuit di
abolū in figura hoīs transfiguratū. quē cū ſalutaſſet tradi
dit ei lrām quādaꝫ clauſam tradēdam eā epo ⁊ vniuerſis rectoribꝫ
in illa ſynodo cōgregatis. quā cū aꝑuiſſet epūs in pn̄tia oīm fecit le
gi Tenor āt illi9 lrē erat iſte. Rectores tn̄braꝝ rectoribꝫ eccl'aꝝ ſalu

tem Mandamꝰ vobis ꝙ multo diligimꝰ vos. qꝛ qđcūqȝ vobis com
mittiꝶ. ad infernū cum magnis glomeratōibꝫ deſtinatis. Jteȝ alibi
fuit dcm̄ epō ꝑuerſo a chřo dn̄o. Qn̄ mihi reduces aīas q̄s cū prauo
exēplo dānificaſti. Bernar. Timeāt clerici miniſtri eccłaꝝ qui in t̄ꝫ
ris res ſcōꝝ quas poſſidēt tam inique gerūt. vt ſtipēdijs q̄ ſufficere
debeant minime contēti. ſuꝑflua quibꝫ egeni ſuſtētari deberēt. īpie
tate ſacrilegij ſibi detinēt ⁊ in vſus ſuꝑbie atqȝ luxurie victū paupeꝝ
cōſumere nō verenꝶ. duplici iniq̄tate peccantes ſcȝ ⁊ ꝙ aliena diripi
unt et ſacris in ſuis vanitatibꝫ ⁊ turpitudinibꝫ abutunꝶ. Heu hodie
nō paſcunt paſtores oues. ſȝ ſeip̄os ꝓpter qđ cōminaꝶ eis dn̄s dāna
tionē Ezechielis. xliij. Ve paſtoribꝫ hieruſalē qꝛ paſcebāt ſeip̄os nō
oues paſcūtur a paſtoribꝫ a quibꝫ paſci deberēt Vn̄ Ber. Cōuenit
bonitas amabileȝ. ſciētia diſcibilē. diſciplina imitabilē reddūt Sci
entia ⁊ diſciplina bonitatē attrahunt ſciētia corrigit ⁊ diſciplina pa
ſcit. Debet āt quilibȝ p̄latus ⁊ religioſus ⁊ clericus q̇ alijs preeſt ſol
licitus eē quō deo placeat in puritate cōſcientie. Ber. Manducare
ſpūaliter corpus xp̄i. eſt paſſionis ⁊ redemptōis eius attentiꝰ recole
re. ſacra bn̄ficia ad ſumendū ſuauiter in conſcientia. ⁊ recolenduȝ fi
deliter in memoria Auguſtinꝰ. Quotidie corpꝰ xp̄i ſumere nō laudo
nec vitupero. Hoc eſt ſignū ſepe cōmunicādi. cū de ꝑceptōe huiꝰ ſa
cramenti timor ſeruilis minuiꝶ. ⁊ incendiū charitatis plus augmen
taꝶ Sȝ per hoc aliqui retrahūtur cū de cōmunicatōe deuotionē ⁊ cō
ſolationē ſingularem nō ita ꝑcipiunt. prout eis beneplacitum foret
Et hi magis ſua q̄ȝ dei ſui videntur querere

Venerabilis ſanctitudo manuū ſacerdotū. o felix exercitiuȝ
o mūdi vere gaudiū. vbi ima ſummis iungūtur. cū xp̄s tra
ctat xp̄m. ſacerdos dei filiū. tibi delitie ſunt eſſe cū filijs ho
minū. Vn̄ Petrus in canonica Vos eſtis genꝰ electū. regale ſacer
dotiū gens ſcā. ꝓpl's acq̇ſitōis Auguſtinꝰ Vos eſtis inq̇t genus ele
ctū nō ſolū electione tꝑalis p̄lationis. ſed vt ſpero electōis eterne p̄
deſtinationis. Vnde apl's Elegit eos an̄ mūdi ꝯſtitutionē qui nō
dum erant niſi predeſtinati Augꝰ Quō elegit eos an̄ mundi ꝯſtitu
tionē qui nōdum erant niſi predeſtinando Gregorius Predeſtina
tio nil aliud eſt q̄ȝ grē pn̄tis ⁊ gl'e future preꝑatio Auguſtinꝰ Quat
tuor em̄ requirūtur ꝓprie ad preꝑationē gratie pn̄tis ⁊ p̄deſtinatōeȝ
glorie future. Primū eſt voluntas tribuentis ſcđm eſt libertas volū
tatis. terciū eſt predeſtinatio nō exiſtentis. quartū eſt meritū accipi
entis alioquin nec gratia in pn̄ti. nec ſequaꝶ gloria in futuro. Vnde
apoſtolus. Quos preſciuit hos predeſtinauit conformes fieri imagi
ni filij dei ſcȝ ſacerdotis in tanti myſterij miniſterio Jdem Quos p̄
deſtinauit hos ⁊ vocauit. ⁊ q̊s vocauit hos ⁊ iuſtificauit. quos iuſtifi
cauit illos ⁊ magnificauit. Gloſa. Jn p̄deſtinatōe eſt gratia in voca

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

tione potentia. in iuſtificatōe leticia. in magnificatōe gloria. vñ vos ſacerdotes eſtis genus electum

Uguſtinus O pſbiter ſiue ſacerdos ſicut deus te elegit ꝛ p̄/elegit reddere ratione villicatōis tue in quaꝫ vel qđ tu in h̄ ſeculo elegeris dum de⁹ electōem a te reqret nō eſt dubiū dare an ſacerdos ſit angelus an diabol⁹. Si vixerit in caſtitate corporis ꝛ aīe ꝛ humilitate. eſt angelus. ſi vixerit ecōuerſo eſt peior diabolo. ꝛ hoc eſt horribile valde malis pſbiteris O ſacerdotes cōſiderate veſtre dignitatꝫ dulciſſime excellentiā quia dñs vos ditavit p̄ oībus creaturis. Honorandi ſunt quippe ſacerdotes qbus dñs tantam in mūdo p̄ omnib9 ꝯtulit gratiā ꝛ honorem

Apientie. Ecce computati ſunt ſcꝫ ſacerdotes inter filios di ꝛ inter ſanctos ſors illoꝝ ē ſcꝫ ſacerdotū Merito ergo gaudete ꝛ bñdicite vos ſacerdotes dñi dño. laudate ꝛ ſuperaltate eū in ſecula. q̇ vos ad tantā dignitatē ꝛ gratiā elegit. Et gratias agite ei p tantis beneficijs pſentib9 pteritis ꝛ futuris ꝛ eternalibus tpalibus ꝛ ſpiritualibus. ꝛ rogate ſuppliciter dicētes. Confirma hoc deus quod opatus es in nobis p immenſam gratiā tuā in pſenti. ꝛ preſta vt cū omnib9 nobis cōmiſſis ꝛ omīb9 fidelib9 ꝛ cū omnibus ſanctis ꝛ angelis tuis in futuro in regno celoꝝ confiteamur noī ſancto tuo. ꝛ gloriemur in laude tua in eternū.

Ominus noſter pontifex de veſtib9 ſacerdotalib9 myſticā vt ſummus ſacerdos camiſiam induit in almo vtero. ſcꝫ beate marie vginis Miniſtri vero iudeoꝝ dederunt ei amictū m alapis cōtextū. Herodes albam. qñ illuſit cū alba veſte indutū Miniſtri pylati cingulū qñ flagellis ceciderunt euꝫ Dederūt ei phanonē. quando ligauerūt eum ad columnā ſtolam ſputis contextam Caſulam. qñ induerunt eum veſte purpurea dicentes. Aue rex iudeoꝝ. Lanceam p baculo. Crucem p ſede epiſcopali. Spineā coronā p infula. Clauū in pedib9 p ſandalijs Clauos in manib9 pro anulo ꝛ chirotecis. Sicqꝫ ornat⁹ pontifex noſter p̄mo templū aſperſit. miſſam cantauit Hely Hely. poſtea indulgentiā dedit dicens. Pater dimitte illis ꝛc̄. Prelati temere credunt ſibi cūcta licere. Credidit ꝛ cayphas omne nefas ſibi fas. Ue miſero mundo. ve p̄mo. veqꝫ ſcēūdo. Ue p pontificū dedecus horrificū Uerſus

Pontificis muti. de iure ſuo male tuti.
Quamuis cornuti nō audent cornib9 vti

Ota ſex vicib9 fudit xp̄s ſanguinē ſuū p nobis. Primus in circūciſione. ꝛ hoc fuit nr̄e redemptōis initiū. Scđo in orōne. ꝛ hoc fuit noſtre redemptōis deſiderium. Tercio in flagellatione. Quarto in coronatōe. ꝛ hoc fuit noſtre redemptōis meritum. qꝛ liuore eius ſanati ſumus. Quinto in crucifixione. ꝛ hoc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

fuit noſte redemptionis p̄cium tunc em̄ que nō rapuit exſoluit. Sexto in lateris aptione. ⁊ hoc fuit noſtre redemptōis ſacramētū quia inde exiuit ſanguis ⁊ aqua Sanguis in remiſſionem pecca/toꝝ ⁊ aqua ad lauachꝛum baptiſmi ſacrificandum

☞ Finit ſtella clericoꝝ feliciter.

¶ In laudem libelli

Aſpice preſentis O clerice dicta libellli
  Nomen paſtoꝛis quiſquis habere voles
Terrenis nunq̄ꝫ vel paucum rebus adhere
  Hunc mundum ſpernens. celica ſola pete
O quāta mentis acie perpendere debet
  Is qui paſtoꝛis accipit officium
Ne pro diuitijs curam ſibi vendicet ipſe
  Et non vt populo dogmate ſubueniat
Coꝛde tuo dabitur merces condigna laboꝛi
  Apte ſi pꝛopꝛium rexeris ipſe gregem
Illicitus ſi cecet amoꝛ te diuitiarum
  Letheas ditis ingrediere domos
Labitur ex vero ſi quis tuus agnus ouili
  Ad chꝛiſti caulam dulcius hunc reuoca
Verus paſtoꝛ oues ad ſummū ducat ouile
  Terrenos cum artus ſpiritus exuerit

08012150

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

2122/176

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
172 C 20